

सहिद

SAHID WEEKLY साप्ताहिक

पत्रकार तथा संचार माध्यमहरूबीचको
आपसी सम्बन्ध व्यवसायिक स्वस्थ,
संयमित, मर्यादित र सुमधुर राख्न दुवै
सक्रिय र प्रयत्नशील हुनुपर्दछ ।

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
सूचना विभाग

वर्ष १३, अंक ३८, पृष्ठ-६, ने.सं. ११३७ पोहेला श्वः, अष्टमी, वि. सं. २०७३ पुस २२ गते शुक्रबार JAN. २०१७ मूल्य रु. ५।-

राष्ट्रघाती संविधान संशोधनको विरोधमा आज भृकुटी मण्डप जाऔं, जनदवाव सिर्जना गरौं

काठमाडौं । नेकपा एमाले, नेमकिपा लगायत ९ राजनैतिक दलको आह्वानमा राष्ट्रघाती संविधान संशोधनको विरोधमा आज भृकुटी मण्डपमा बृहत विरोध सभा हुदैछ । युवा विद्यार्थीहरूको संयुक्त आन्दोलनले सडक तताइरहेकोबेला अब मातृ पार्टीको अगुवाइमा सडक आन्दोलनमा पहिलो विरोधसभा गर्दैछ । ९ राजनैतिक दलहरूले संसदमा संसद अवरोध गर्दै सरकारलाई आचछुआचछु पारिरहेको समयमा अब सडकबाट पनि शक्ति प्रदर्शन गरी जन दवाव सृजना गर्ने भएका छन् ।

आजको विरोधसभामा ९ दलकै शीर्ष नेताहरूबाट संविधान संशोधन औचित्यहीन भएको पुष्टि गर्नेछ ।

असोज ३ गते जारी

फाइल फोटो

गरेको नेपालको संविधान २०७२ कार्यान्वयनको पक्षमा ९ दल रहेको छ ।

संविधानमा २०७४ माघ ७ गतेभित्र स्थानीय, प्रदेश र प्रतिनिधि सभाको निर्वाचन सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने सीमा तोकेको अवस्था छ । तर सरकार संविधान कार्यान्वयनको लागि अधि बढ्नुको सट्टा औचित्यहीन संविधान संशोधन प्रस्ताव राखेर देशलाई गुमराहमा

राख्ने काम गरेको छ ।

भाषा आयोग मार्फत हिन्दी भाषालाई कामकाजी भाषा बनाउने, मधेस र पहाडमा विभेद ल्याउन ५ नं. प्रदेश विभाजन गर्ने, अंगीकृत नागरिकता सजिलै दिई विदेशी नागरिकलाई समेत उच्च पदस्थमा पदार्पण गर्ने, जनसंख्याको आधारमा प्रतिनिधिमा सट्टा औचित्यहीन संविधान संशोधन प्रस्ताव राखेर देशलाई गुमराहमा

प्रतिनिधित्व गराउने सोच भारतको श्रृंखलाबद्ध हस्तक्षेपको तयारी हो ।

यदि यो संशोधन विधेयक पारित गराउने हो भने निकत भविष्यमै नेपालले सिक्किमकरणको अवस्था भोग्न बाध्य हुनेछ । भारतीय एकाधिकार पूँजी नेपाली माथिको गिद्देदृष्टिले हिजो पनि पीडित थियो भने आज भन् आक्रामक भएर आएको छ । एउटा राजदूतले ब्रेकफास्ट र डिनरको भरमा मधेसदेखि सत्तापक्षसम्मलाई कथपुतली बन्नु देशको अहित छ ।

त्यसैले सम्पूर्ण देशभक्तिहरूले संविधान संशोधनको नाममा सार्वभौमिकता गुमाउनेबाट सचेत भई संघर्षमा आई बिफल पार्नु पर्दछ ।

सेवा शुल्क सबै मजदुरलाई दिनुपर्ने माग

काठमाडौं । अखिल नेपाल होटल क्यासिनो तथा रेस्टुराँ मजदुर संघले सेवाग्राहीबाट प्राप्त हुने १० प्रतिशत सेवा शुल्क मजदुरलाई दिनुपर्ने माग गरेको छ ।

होटल संघ नेपाल, रेस्टुरेन्ट एण्ड बार एसोसियसन, फास्ट फुड एसोसियसनमा मागपत्र बुझाउँदै यही पौष २५ गतेभित्र

सुनुवाई भएन भने कडा आन्दोलन गर्ने भनी चेतावनी समेत दिएको संघका महासचिव मुक्ति दाहाल जानकारी दिएका छन् ।

२००६ डिसेम्बर ३० बाट सेवा शुल्कको रूपमा उठाइएको १० प्रतिशतमा ६८% मजदुरलाई २० प्रतिशत व्यवस्थापक र २ प्रतिशत होटल संघले प्राप्त गर्दै आइरहेको थियो ।

सडक बिस्तार पीडितद्वारा उपत्यका बन्द

कीर्तिपुर । काठमाडौं उपत्यका सडक बिस्तार विरोधी संघर्ष समितिको आह्वानमा बुधबार एक दिन उपत्यका बन्द गरियो ।

सडक बिस्तारको विरोध होइन सडक पीडितलाई उचित मुआब्जा र क्षतिपूर्ति नदिएको, जथाभावी टहरा र जग्गा भत्काएकोको विरोधमा उपत्यका बन्द गरेको हो ।

बन्दले बजार,

व्यवसाय, उद्योग, विद्यालय र यातायात थप भएको थियो ।

आन्दोलनकारी खासै सडकमा नदेखिएपनि स्थानीय वासीनै पीडित भएकोले समर्थन गरेको अनुमान लगाउन सकिन्छ ।

बन्दमा २ दर्जनलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिई साँझ

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

पुस २२ को प्रदर्शनको तयारीमा बृहत् मेला

भक्तपुर । संविधान संशोधन प्रस्तावविरुद्ध सदन अवरुद्ध गर्दै आएका नेपाल मजदुर किसान पार्टीलगायत ९ राजनीतिक दलहरूले देशघाती प्रस्तावविरुद्ध यही पुस २२ गते राजधानीमा गर्ने विशाल प्रदर्शनको तयारीलाई तीव्रता दिएका छन् । शुक्रबार दिनको १:०० बजे काठमाडौंको प्रदर्शनमार्गमा हुने सो विशाल प्रदर्शन र सभाअघि दलहरूले विभिन्न स्थानहरूबाट अलग-अलग जुलुस निकाल्ने कार्यक्रम रहेको बताइएको छ । नेमकिपाले सहिदगेटबाट मध्यान्ह १२:०० जुलुस गर्ने कार्यक्रम तय भएको छ ।

विशाल सभाको तयारीमा सोमबार नेमकिपाका कार्यकर्ताहरूको भेला सम्पन्न भयो । भेलामा बोल्दै नेमकिपाका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) ले व्यक्तिगत स्वार्थलाई मात्र प्राथमिकतामा राख्दा देश नै गुम्न सक्ने खतराप्रति सजग हुनुपर्ने विचार व्यक्त गर्नुभयो । उहाँले सहभागी कार्यकर्ताहरूलाई नयाँ पुस्ताबीच पनि देशको सार्वभौमिकता जोगाउन लडाकू भावनाको प्रचार गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

‘प्रमुख कुरा देश हो अनिमात्र अरु कुरा आउने हो’, उहाँले भन्नुभयो ।

समसामयिक कम्युनिष्ट आन्दोलनको विषयमा टिप्पणी गर्दै अध्यक्ष रोहितले आफ्नो सरकार टिकाउन माक्सका नाम बदनाम गर्ने प्रवृत्तिप्रति सचेत हुन कार्यकर्ताहरूसमक्ष जोड दिनु भयो ।

नेमकिपाका सचिव सुनिल प्रजापतिले नेमकिपाले कोही व्यक्ति वा दललाई सत्तामा पुर्‍याउन कुनै आन्दोलनमा नलाग्ने बताउँदै देशको सार्वभौमिकता र स्वाधीनता जोगाउन लगातार संघर्षमा रहेको बताउनुभयो ।

उहाँले भारतीय विस्तारवाद नेपालको संविधान कार्यान्वयन नगराउने चरणको चालमा लागेको बताउनुभयो । सचिव प्रजापतिले मधेसी

दलहरूसामु आत्मसमर्पणले देशको सार्वभौमिकता कमजोर हुने र मधेसी दलहरू भारतीय शासक वर्गबाट निर्देशित भएकोमा जोड दिनुभयो ।

नेमकिपाका केन्द्रीय सदस्य एवं सांसद प्रेम सुवालले मधेसी दलहरूले भारतीय दूतावासको आयोजनामा हुने भोजमा सहभागी भएर आफ्ना नीति तय गर्ने गरेको बताउनु भयो ।

उहाँले सरकारले प्रस्तुत गरेको संविधान संशोधन प्रस्ताव नेपाल र नेपाली जनताको हितविपरीत भएको हुँदा संविधानको भावनाअनुसार नै सदनमा प्रस्तुत गर्न नदिन प्रतिपक्ष दलहरू लागिरेको प्रष्ट पार्नु भयो ।

नेमकिपा भक्तपुर जिल्ला समितिका अध्यक्ष रमेश थापा श्रेष्ठको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा नेमकिपा काठमाडौं जिल्ला समितिका अध्यक्ष नारायण महर्जन, नेमकिपा काभ्रेका अध्यक्ष कृष्णकुमार वैद्य, नेक्राविसंघका अध्यक्ष नीरज लवजू, नेक्रायुसंघका मीनबहादुर बाटालगायतका वक्ताहरूले पुस २२ को विशाल सभाको तयारीको विषयमा बोल्नुभएको थियो ।

टोखामा कोणसभा : पौष २२ गते जनप्रदर्शनमा सहभागी होऔं

नेकपा एमाले, नेमकिपालगायत ९ राजनीतिक दलको आह्वानमा पौष २२ गते संविधान संशोधनको विरोधमा हुने बृहत जनप्रदर्शनमा व्यापक सहभागीताको लागि आह्वान गर्दै विहीबार टोखामा कोणसभा भयो

। सभामा नेमकिपाका केन्द्रीय सदस्य राजवीर डंगोलले पञ्चण्ड सरकारले संसदमा दर्ता गरेको संविधान संशोधन विधेयक देश हित विपरीत रहेकोले जन दवावले असफल पार्नुपर्दछ भन्नुभयो ।

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

Admission Open at

JCC JANADHAR COMMUNITY CAMPUS

BBS 1ST YEAR (Four Year Course)

JANADHAR COMMUNITY CAMPUS

Panga 12, Kirtipur, Kathmandu, Nepal

Tel. No. 4330880, 4331982, Email: janadharcampus@gmail.com

ऐतिहासिक जनअन्दोलन २०८६ चैत २० गते शहादत अमर सहिद

लनबहादुर महर्जन
वि.सं. २००६ माघ

हिराकाजी महर्जन
वि.सं. २०१७ माघ

राजमान माली
वि.सं. २०२५ मंसिर

राजेन्द्र महर्जन
वि.सं. २०३० चैत

सहिद साप्ताहिक

वर्ष १३, अंक ३९, २०७३ पुस २२ गते शुक्रबार

शंखापुर प्रकाशन समूहको लागि

सम्पादक/प्रकाशक: नारायण महर्जन

कम्प्यूटर टाइप/सेटिङ्ग: सहिद डेक्सटप

सम्पर्क कार्यालय: जहुँ हिटी युवा क्लब - ११

पाँगा, कीर्तिपुर, फोन नं. ४३३०५८३, ९८४१४३६०२२

E-mail:- kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौं

सम्पादकीय...

जन दवावले संशोधन खारेज हुनेछ

हरेक देशमा अन्तिम निर्णय जनदवावले निर्धारण गर्दछ। नेपालको सन्दर्भमा पनि प्रजातान्त्रिक आन्दोलनको निर्णायक भूमिका जन दवावले नै गरेको छ।

हिजो प्रजातन्त्रको लडाईं लडेका जनताहरूमा बलिदानीपूर्ण संघर्ष गर्दा पनि हात लाग्यो शुन्य। प्रजातन्त्र लोकतन्त्र हुँदै गणतन्त्र अझ संघीय गणतन्त्रसम्म पुग्दा पनि के के न होला भन्ठानेको त केही भएन जनताको लागि।

संविधान जारी सँगै भारतीय हस्तक्षेपले चरम सीमा नाघेको छ। नाकाबन्दी, नोटबन्दीदेखि संविधान संशोधनको गोटी चालेर देशबन्दी सम्म भारतकै एकाधिकारी पूँजीको कारणले भएको सबैले देखे भोगे। तर नेपालका सत्तापक्षहरूमा देशको सार्वभौमिकता माथि प्रत्यक्ष हस्तक्षेपमा पनि सत्ताको बाँसुरी बजाएर मस्ती मारिरहेको छन् र देशघाती संविधान संशोधन जसरी पनि गरेरै छाड्छु भनेर अभिव्यक्त दिएका छन्।

संविधान संशोधनको विरोधमा मंसिर १६ देखि संसद बस्न सकिरहेको छैन भने बसेको दिनमा पनि अवरुद्ध हुँदै १३ पटक स्थगित गरिसकेका छन्।

संसदमा नेमकिपा, नेकपा लगायत नौ राजनीतिक दलहरूले र सडकमा न्यायप्रेमी नेपाली जनताले दवाव सृजना गरिरहेका छन्।

आज बृहत विरोध प्रदर्शन हुँदैछ। आजको प्रदर्शनीबाट पनि चेतन र प्रस्ताव फिर्ता लिएन भने अर्को चर्को दवाव सृजना हुनेछ, गर्नु पर्दछ।

जनविरोधी क्रियाकलाप विरुद्ध जनदवावले विजय प्राप्त गरेको इतिहास सत्तापक्षले यति छिटो बिर्सनु भूल हुनेछ।

जनदवावले नै राष्ट्रघाती संविधान संशोधन खारेज हुनेछ।

देशघाती विधेयक फिर्ता नभएसम्म सडक र संसदको आन्दोलन चालू हुने

– प्रज्ज्वल

संशोधन विधेयक भारतीय दबाबमा आएको

भारतीय शासक वर्गले संविधान संशोधन विधेयक संसदमा पारित गर्न काठमाडौँस्थित आफ्नो राजदूतावासमार्फत संशोधनको विपक्षमा रहेका पार्टीका सांसदहरूलाई व्यक्तिगतरूपमा फोन गराई फकाइरहेको खुलासा भयो। दूतावासका कर्मचारी रौतहट जिल्लाबाट नेपाली नागरिकता लिएका प्रभु जयसवालले आन्दोलनरत केही सांसदहरूलाई फोन गरी दबाव दिएको हो। पुस १५ गते भारतीय राजदूत रेल मधेसी मोर्चाका नेताहरू महन्थ ठाकुर, राजेन्द्र महतो र महेन्द्रराय यादवलाई बिहानको नास्तामा बोलाएर तत्काललाई संशोधन विधेयक पारित गर्न दबाव दिएका थिए। राजदूत रेको मन्त्रणा लिई तमलोपाको केन्द्रीय कार्यालय बिजुली बजारमा मोर्चाको बैठकमा पुगेका तीन नेताले संशोधन विधेयक पारित गर्ने निर्णय गराएका थिए। राजदूत रेल मंसिर १८ गते मधेसी मोर्चाका नेताहरूलाई दीवाभोजमा बोलाई तत्काललाई संशोधन विधेयक पारित गर्ने र बाँकी विषय फेरि उठाउने निर्देशन पनि गरेका थिए। नेपालको आन्तरिक मामिलामा हस्तक्षेप गर्दै आएका राजदूत रेलाले यसकारण देश निकाला गर्नुपर्ने आवाज उठेको हो।

नेका र माओवादी केन्द्रको सरकारले मंसिर १४ गते संसदमा दर्ता गरेको संविधान संशोधन विधेयक पाकिस्तानबाट बङ्गलादेश अलग गरेजस्तै नेपालबाट तराई-मधेस अलग गर्ने र अन्ततः सिक्किमजस्तै नेपाललाई खाने भारतीय शासक वर्गको पहिलेदेखिको योजना अनुकूल छ। यस्तो देशघाती विधेयक संसदमा दर्ता हुनुको मुख्य कारण सरकारमा गएका राजनीतिक दलहरू, उच्चपदस्थ कर्मचारीहरू, सेना र प्रहरीका उच्च अधिकारीहरू, न्यायालयका न्यायाधीशहरूसमेत भारतीय दलाल हुनु नै भएको जनतामा चर्चा छ। यसैको परिणाम भारतीय शासक वर्गले आफ्नो अनुकूल संविधान बनाउन वा संशोधन गराउन नेपालको पारवहन अधिकार हनन् गरी नाकाबन्दी गर्ने र सरकारसमेत परिवर्तन गर्ने धृष्टता गर्दै आएको

हो।

भारतीय विस्तारवाद देशको सार्वभौमिकता नै हडप्ने नियत राखी अगाडि बढ्दै छ। तर नेका-माओवादी सरकार भारतबाट महँगोमा बिजुली किनेर नेपालमा लोडसेडिङ मुक्त गर्ने बताउँदै छ। नेपालमा ८३ हजार मेघावाट जलविद्युत् उत्पादन क्षमता छ। यसमध्ये ३-४ सय मेघावाटमात्र उत्पादन भइरहेको छ। नेपालको संविधान आफ्नो अनुकूल पारित संशोधन गराउन नै भारतीय शासक वर्गले नेपालमा बिजुली, पेट्रोलियम पदार्थलगायत अन्य सामान महँगोमा पठाई फकाउँदै आएको हो। नेपाललाई आवश्यक ७० प्रतिशत सामान भारतबाट आयात भइरहेको छ। नेपाललाई सहयोग गरेको निहुँमा भारतले खुला सिमाना भएर नेपाल पसेका ४० हजार आफ्ना नागरिकलाई नेपाली नागरिकता लिन लगायो, सिमानाको ७१ ठाउँमा ६० हजार हेक्टरभन्दा बढी नेपाली भूमि अतिक्रमण गर्‍यो, ११ सयभन्दा बढी सीमास्तम्भ उखेलेर नेपालतर्फ साँ‍यो, नेपाली भूमि डुबानमा पर्ने गरी बाँध र तटबन्धहरू निर्माण गर्‍यो, यो यथार्थ नेका र माओवादी केन्द्र सरकारलाई थाहा छ, तर थाहा नभएको वहाना गर्दै भारतीय विस्तारवादको कठपुतली बन्दैछ।

स्थानीय निकायकै निर्वाचन आवश्यक

संशोधन प्रस्तावको विरोधमा नेपाली जनता सडक र संसदमा सङ्घर्षरत छन्। मंसिर १६ गतेदेखि संसद बैठक अघि बढेको छैन। सरकारले मंसिर ४ गतेबाट संशोधन विधेयकको सँगसँगै स्थानीय तहको निर्वाचन (विधेयक, २०७३ र निर्वाचन (कसूर तथा सजाय) विधेयक, २०७३ पनि संसद बैठकको कार्यसूचीमा राख्यो। सरकारले आफू स्थानीय तहको निर्वाचनको पक्षपाती देखाउन यो कार्यसूची बनाएको हो। स्थानीय निकाय पुनःसंरचना आयोगले ४ वटा महानगरपालिका (काठमाडौँ, ललितपुर, पोखरा र भरतपुर), १२ वटा उपमहानगरपालिका (विराटनगर, धरान, इटहरी, वीरगञ्ज, जनकपुर, हेटौँडा, बुटवल, घोराही, तुलसीपुर, नेपालगञ्ज, धनगढी), २४५ वटा नगरपालिका, ४५५ वटा गाविस

गरी कूल ७१६ वटा स्थानीय तह बनाउने प्रतिवेदन तयार गरेको सार्वजनिक भयो। तर आयोगले प्रस्ताव गरेको स्थानीय तहको सिमाङ्कन, नामाङ्कन र सदरमुकामबारे ७५ वटै जिल्लामा विवाद छ। यसकारण कार्यान्वयन गर्न सहज छैन। यसकारण नेकाले नै स्थानीय तहको होइन साविककै स्थानीय निकायको चुनाव गर्नुपर्ने पनि बतायो। संविधानमै स्थानीय तह उल्लेख भइसकेको हुँदा स्थानीय निकायको निर्वाचन अष्टेरो छ। यसरी १४ वर्षदेखि नभइरहेको स्थानीय निकायको चुनाव अझै सहज हुने अवस्था छैन। यसमा पनि भारतीय शासक वर्गकै हात रहेको जनतामा चर्चा छ।

भारतीय सेनामार्फत शान्ति मिसनमा जाने प्रस्तावको विरोध

भारतको हस्तक्षेपबारे नेपालको संसदमा त्यति चर्चा हुँदैन। यसको कारण नेका, एमाले, माओवादी केन्द्र, मधेसी मोर्चाले नेपालमा भारतीय हस्तक्षेपबारे संसदमा छलफल गर्न चासो नराख्नु नै हो। नेपाल मजदुर किसान पार्टीका सांसदहरूले भारतबाट भएको नेपाली भूमि अतिक्रमण, भूमि डुबानमा पर्ने गरी बनाइएका बाँध र तटबन्ध भत्काउने, नेपालको आन्तरिक मामिलामा हस्तक्षेप, नाकाबन्दी, हतियारसहित भारतीय प्रहरीको नेपाल प्रवेश आदिको लगातार विरोध गर्दै आएका छन्।

भारतको संसदमा नेपालको चासो भने छलफलको सबै विषय बन्छ। नेपालको संविधान समावेशी नभएको विषयदेखि नाकाबन्दीसम्मको चासो भारतको संसदमा छलफलको विषय बन्यो। सन् २०१६ को नोभेम्बर १६ मा भारतीय लोकसभामा सांसद चिन्तामणि माल्भियाले चीनको रेल सेवा नेपाल हुँदै विहारसम्म ल्याउने योजनाबारे, नोभेम्बर १७ को संसदमा सांसद परवेज हासमीले राज्यसभामा चीनले नेपाल हुँदै भारतको सीमासम्म ठूला राजमार्ग निर्माण गर्नेबारे प्रश्न उठाए। गत अगष्ट ११ मा पनि संसदमा हासमीले नेपालमा भइरहेको बहदो चिनिया लगानीप्रति चासो राखी प्रश्न गरेका थिए। भारत नेपाललाई चीनसँग घनिष्ट बनाउन नचाहेको र नेपालको प्रगति नचाहेको यसबाट पनि पुष्टी

हुन्छ। नेपाल-चीन संयुक्त सैनिक अभ्यासबारे पनि भारतले चासो राख्दैछ। भारतले नेपाली सेनालाई आवश्यक हतियारसमेत खरिद गर्न नदिने र अन्ततः संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय शान्ति मिसनमा आफ्नोमार्फत लाने प्रस्ताव राख्यो। भारतको यो प्रस्तावको नेपाली जनताले कडा विरोध गर्दैछन्। नेपाली सेनामा पनि भारतीय तलब दोहोरो खानेहरू रहेको चर्चा छ। परम्पराविपरीत बलपूर्वक संसद बैठक चलाउन मिल्दैन

संसदमा प्रमुख प्रतिपक्षीलगायत प्रतिपक्षी दलहरू मंसिर १६ गतेदेखि देशघाती संशोधन विधेयक फिर्ता गराउन बैठक शुरू हुनासाथ आ-आफ्नो स्थानमा उभिएर विरोध गर्दैछन्। प्रतिपक्षीहरू आ-आफ्नो स्थानमा उभिएपछि सभामुखले संसद बैठक अघि नबढाई स्थगित गर्ने संसदीय परम्परा नै हो। तर नेका-माओवादी केन्द्र र मधेसी मोर्चाले भारतीय शासक वर्गको आडभरोसामा प्रतिपक्षीको विरोधलाई बेवास्ता गरी जवरजस्ती संसद बैठक सञ्चालन गर्ने तयारी गर्दै छन्। सभामुख ओनसरी घर्तिले पुस १८ गते दिउँसो १ बजे सुरू हुने संसद बैठकमा सबै दलका नेताहरूलाई उपस्थित हुन आग्रह गर्दै बैठक अघि बढाउने सङ्केत गरे। पुस २० गते बुधबार देशघाती संशोधन विधेयक संसदमा पेश गर्न लगाउने तयारी भएको समाचार प्रकाशित भयो। तर प्रमुख प्रतिपक्षी एमालेले आफ्नो अडान कायम राखेसम्म संशोधन विधेयक पारित हुनेछैन।

यो यथार्थ बुझेका नेका र माओवादी केन्द्र एमालेलाई फकाउँदै छन्। नेका सभापति देउवाले भारतको हितमा महाकासी सन्धिलाई समर्थन गर्ने एमालेले संविधान संशोधन विधेयक पारित गर्न पनि साथ दिने बताउँदै छन्। भारतसँग पटकपटक असमान सन्धिमा हारेका नेपाली जनता अब फेरि हार्न तयार छैनन्। सरकारले देशघाती विधेयक फिर्ता गरी २०७४ माघ ७ गतेभित्र स्थानीय निकाय, प्रदेश र सङ्घीय संसदको चुनाव गर्ने वातावरण तयार गर्नु आवश्यक छ। यो बाटोमा नेका, माओवादी केन्द्र र मधेसी मोर्चा नहिडें ती पार्टीहरू देशघाती पुष्टि हुनेछन्।

२०७३ पुस १८

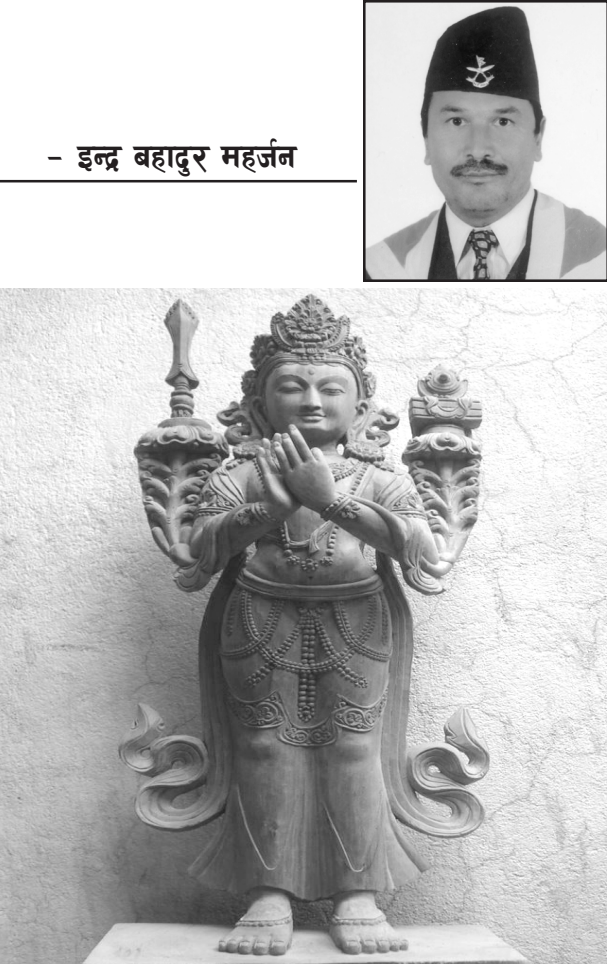
मञ्जुश्री: ऐतिहासिक र किम्बदन्ती सार

मञ्जुश्री ५००० वर्ष अगाडि तिब्बतका प्रधानमन्त्री थिए । त्यस समयमा विपक्ष बुद्ध राजा थिए तिब्बतका । तिनीहरू पञ्च बुद्धका धर्मात्मबी थिए । हालसम्म पनि तिब्बतमा पञ्च बुद्धकै धर्मात्मबी बढी पाइन्छ । एक दिन आफ्नो परिवार र केही सेना सहित ढुंगाको यात्रा गरी काठमाडौँ उपत्यका घुम्न आएका थिए । यहाँ ठूलो तलाउ देखी मञ्जुश्री छक्क परे । चारैतिर पहाड भएको, बीचमा ठूलो पानीको तलाउ देखी एक छिन विचार गरे र चम्पादेवी डाँडा चढी ध्यान गरेर बसे र यहाँ पानी बगाएर बस्ती गर्ने पनि विचार गरी तिब्बत फर्के । त्यहाँ (तिब्बतमा) बाट कमलको बिउ ल्याई काठमाडौँ उपत्यकाको तलाउको बीचमा रोपेको ३ दिनपछि ढक्कमक्क ठूलो आकारमा फूल फूली ज्वजलमान भए । सूर्य अस्ताएपछि औंसीको दिनमा पनि पूर्णिमाको रात जस्तो ज्वजलमान भए । केही दिन बसी पुनः चम्पादेवी डाँडामाथिबाट ध्यान गरी हेर्दा चोभार डाँडाबाट काटी पानी बगाउँदा उचित ठाने । त्यस क्षेत्रमा आई आफ्नो तरवारबाट ढल जस्तो बनाउन काट्न खोज्दा भयंकर दानव उत्पत्ति भै भ्रम्टन आएपछि चोभारमाथि भागेर भगवान कृष्णको ध्यान गरे । त्यस समय कृष्ण भगवान जरासन राक्षसबाट हैरान भै द्वारिका निवासमा बसेका थिए र ध्यान गरेपछि तुरुन्तै कृष्ण भगवान चोभार पुगे र वृत्तान्त कुरा सुनी त्यस दानवसँग युद्ध

गरी कृष्णबाट राक्षसलाई मारिदिए । आफ्नो शुद्धोर्सन चक्रबाट चोभार डाँडा काटेर पानी बगाएपछि लाखौँ नागहरू पनि पानीसँगै बगाएको देखि त्यस तलाउका नागहरूको राजा कर्कोटक अति क्रोध भएर नेपाल बाहिर जान खोजे । मञ्जुश्रीले कर्कोटक नागलाई बाहिर पठाउँदा काठमाडौँ उपत्यकामा अनिकाल हुने र धर्मको विपरीत देखि हटनपट भई धुलिखेल पुगी त्यहाँका राजकुमार धर्माकर र उसको साथमा हजारौँ मानिस ल्याई नागराजा कर्कोटकलाई छेक्न खोजे । नागराजा मनुस्वरूप धारण गरी मेरो लाखौँ सन्तान विचलित भएपछि म यहाँ बस्दिन ज्ञानको माया छ भने बाटो छोड्नु भनी भयंकर नाग भई घिस्रदा हजारौँ मानिसले छेकैकाहरू खोलामा बगेजस्तै भए । मञ्जुश्रीले र भगवान कृष्णले समेत सम्झाउन नसकेपछि मञ्जुश्रीले महादेवको आराधना गरी महादेव प्रकट भए र मानव सरकारको बस्तीको लागि यो ठूलो कार्य गरेको भनी महादेवले सम्झाउँदा पनि कर्कोटक नागराजा नमानेपछि महादेव रिसले आँखा राताराता गरी तेस्रो आँखा खोली नागराजालाई भस्म गर्ने चेतावनी समेत दिएपछि बल्ल कर्कोटक नागराजा चुप भए र टौदहको माटो भयानक आकारको त्रिशुल बनाई भएको फालेको डाँडा हाल मानिएको छ । कर्कोटक नागराजालाई त्यही बास दिए । कर्कोटक नागराजाको

२ वटा आँखाको नाममा आसपासमा हालसम्म पनि ३ वटा पोखरी छन् । चोभार डाँडामा काटी पानी बगाएपछि तलाउमा रोपेको ज्वजलमान भएको कमलको फूल हिरामा परिणत भई स्वयम्भू डाँडातिर ढल्केर गएपछि त्यो हिरामा परिणत भएको फूल कलियुगमा हिनामिना गर्दा भनी स्वयम्भू डाँडामा ठूलो इनार खनी त्यो फूलभित्र राखी माथि कसैले छुन नसक्ने गरी स्वयम्भु स्तुप बनाएको र काठमाडौँ उपत्यकामा चारैतिर हेरेको आँखा भएको स्वयम्भु स्तुप हालसम्म ताजा देखिन्छ । मञ्जुश्रीको २ जना श्रीमती भएको र जेठीलाई चम्पादेवीको इलाका दिएको कान्छी श्रीमतीलाई फूलचोकी डाँडा इलाका दिएको पाइन्छ । जेठी श्रीमतीलाई सरस्वतीको रूपमा पूजा गर्ने चलन छ । यसको मूल कारण जेठी श्रीमती आफैँ धागो काटी, कपडा बुनी लुगा लगाउने र सादा (साधारण) लुगा र फरिया लगाउने गर्थे । कान्छी श्रीमतीलाई देवीको रूपमा फूलचोकी देवी भनी हालसम्म पूजा गर्ने चलन छ । त्यस युगमा मञ्जुश्रीका कान्छी श्रीमती सुन र चाँदीको धागोले बुनेको तासको साडी लगाउने र बहुमूल्य लुगा लगाउँथे भनी मञ्जुश्रीको कथामा उल्लेख छ । हाल श्रीमतीलाई पञ्च बुद्धको रूपमा पनि पूजा गर्ने चलन छ । मञ्जुश्री त्यस समयमा पञ्च बुद्धको महाविद्यामा तान्त्रिक शक्तिशाली थिए । उनी पञ्चबुद्ध

त्यस समय तिब्बतमा एउटै धर्ममात्र बढी चलेको देखिन्छ । मञ्जुश्रीलाई महादेवले समेत ताण्डव नृत्य, अष्टमात्रिका नृत्य, चरी नृत्य सिकाएको किम्बदन्ती छ । हालसम्म पनि ताण्डप नृत्य, अष्टमात्रिका नृत्य, चरी नृत्य तिब्बत भाषामा लेखिएको पाइन्छ । मञ्जुश्रीले नेपाल उपत्यकामा यस्तो ठूलो देन गरेकोले मञ्जुश्री, उसको जेठी र कान्छी श्रीमतीलाई देवताको रूपमा हालसम्म मानिरहेको छ । मञ्जुश्रीले पशुपति क्षेत्रमा पहिला राजाको रूपमा धर्माकर (धुलिखेलका राजकुमार) लाई राजा बनाएका थिए । त्यस समयभन्दा अगाडि देखि नै मातातीर्थमा गोपालवंशीहरूले राज्य चलाएको पाइन्छ । पछि धर्माकर राजाको दोस्रो पुस्तालाई थप काठमाडौँ पशुपति क्षेत्रको आसपासमा गोपालवंशीले राज्य विस्तार गरे । कुनै कुनै इतिहासमा मञ्जुश्रीले नै चोभारडाँडा काटेको उल्लेख छ तर ऐतिहासिक सार र मञ्जुश्रीको सार र अन्य ग्रन्थ अनुसार मञ्जुश्रीको मुख्य अगुवाईमा भगवान कृष्णको शुद्धोर्सन चक्रले काटेको प्रमाण बढी भेटिन्छन् । त्यो समय कृष्ण भगवान भारतको द्वारिकाधाममै बसेको देखिन्छ । ऐतिहासिक अनुसार काठमाडौँको प्रथम व्यापार र कारोबार तिब्बतबाट भएको उल्लेख छ । कर्कोट नागराजाले पनि समय सम्दर्भमा आफ्नो शक्ति

प्रदर्शन गरेको र टौदह पहिला धेरै ठूलो आकार भएको र माटो पुँदै जाँदा हाल भएको किम्बदन्ती छ । वैज्ञानिकहरूको धारणा अनुसार चोभार डाँडाबाट गल्छी हुँदै जाँदा पछि गल्छी गहिरो भै काठमाडौँ उपत्यकाको तलाउ सुकेको उल्लेख छ । चम्पादेवी डाँडामा बसी मञ्जुश्रीले ध्यान गरेकोले नेवारी

भाषामा हालसम्म त्यस डाँडालाई ध्यान्चो र त्यस क्षेत्रका देवीलाई ध्यान्चो माजु भनिन्छ । प्राचीन समयमा काठमाडौँमा नेवारी भाषा बढी चलन थिए । नागराजा कर्कोटक कहिल्यै मर्नु नपर्ने चिरंजीवी नागराजा हुन् भनी रातो मच्छिन्द्र नाथको नेपाल प्रवेश वंशावलीमा उल्लेख छ ।

नेपालीसँग भएका हजार र पाँच सय भारु साटिने

– भगवान खड्का

काठमाडौँ । भारतमा भारु साटिने समय सकियो अब नेपालीसँग भएका भारु पनि कागज हुने भए । यो खबरको पछि लागेर चिन्ता नलिए हुन्छ । किनकि तपाईंसँग भएको भारतीय रु. १००० र रु. ५०० का नोट साटिने भएको छ । नयाँ व्यवस्थाअनुसार नेपालीसँग भएका रुपैयाँ साट्न दिने गरी भारतले व्यवस्था गर्न लागेको छ । नेपालीसँग भएको औपचारिक र अनौपचारिक भारतीय रुपैयाँको तथ्याङ्क पठाइसकेको र भारतले छुट्टै व्यवस्था गरेर नेपालीसँग भएको रुपैयाँ साट्न नेपाल राष्ट्र बैंकले नै नेतृत्व लिने गरी विशेष व्यवस्था गर्न लागेको राष्ट्र बैंकले जनाएको छ । भारत सरकारले नेपालमा रहेका भारु साट्ने व्यवस्था मिलाउन एक टोली नेपाल पठाउन लागेको छ । जनवरी दोस्रो सातासम्म आउने तयारी गरिरहेको त्यो टोलीले राष्ट्र बैंकका उच्च अधिकारी र राजनीति तहमा छलफल गरेर निर्णयमा पुग्नेछ । भारतमा पुराना ५०० र १००० का नोट साट्ने समय

सीमा शनिबार सकिएको छ । नेपाल राष्ट्र बैंकका प्रवक्ता नारायणप्रसाद पौडेलले भारतले विशेष व्यवस्था गरेर भारतीय रुपैयाँ साट्न दिने व्यवस्था गर्न लागेको जानकारी दिए ।

नेपालमा लागू भएको व्यवस्थाअनुसार नै भुटानमा रहेका पैसा पनि साटिने भारतीय अधिकारीहरूले बताएको पौडेलले बताए ।

भारतीय रुपैयाँ साट्न दिने समयका विषयमा पनि छलफल भइरहेको प्रवक्ता पौडेलले बताए । खुला सिमानाको कारण भारतबाट साट्न बाँकी रहेका अवैध भारु नेपाल प्रवेश गर्नेमा भारत सशक्त देखिएको छ ।

भारतले नेपाल राष्ट्र बैंकलाई दिने भारतीय रुपैयाँमा कमी गरेकोले नेपालमा भारुको अभाव भएको छ, जसले गर्दा औषधि उपचार तथा अन्य प्रयोजनका लागि भारत आउने नेपाली नागरिक प्रभावित भएका छन् ।

भारतीय रुपैयाँ साट्न दिँदा भारतका नागरिक नआउन भन्नेमा आश्वस्त हुन चाहेको छ । बैंक खातामा जम्मा गर्ने र बैंकमार्फत नै पैसा साट्न मिलाउने गरी तयारी भइरहेको छ ।

भारतीय रुपैयाँ साट्न दिने समयका विषयमा पनि छलफल भइरहेको प्रवक्ता पौडेलले बताए । खुला सिमानाको कारण भारतबाट साट्न बाँकी रहेका अवैध भारु नेपाल प्रवेश गर्नेमा भारत सशक्त देखिएको छ ।

भारतले नेपाल राष्ट्र बैंकलाई दिने भारतीय रुपैयाँमा कमी गरेकोले नेपालमा भारुको अभाव भएको छ, जसले गर्दा औषधि उपचार तथा अन्य प्रयोजनका लागि भारत आउने नेपाली नागरिक प्रभावित भएका छन् ।

रञ्जित रे भारतीय राजदूत कि मधेसी मोर्चाका दूत !

– मेरिना शाक्य

पारित संविधान लागू नहुँदै संशोधनको लागि हतारिनु छोटो पाउने कहिलेकहिले भोटो सिउनु पहिलेभै त हुने होइन भन्ने चर्चा राजनीतिक वृत्तमा भइरहेको छ । संविधान संशोधन गर्न नदिने सवालमा व्यवस्थापिका-संसदमा बहस भइरहँदा संशोधन गर्न नदिने पक्षलाई नानाथरीको आरोप लाग्नु स्वाभाविक हो । लामो समयसम्म संसद अवरुद्ध भइरहँदा कतै कुनै कार्यक्रम अधि बढाउन समस्या हुनसक्छ । तर मुख्य सवाल संसद अवरुद्धको होइन भोलि देश रहला या नरहला भन्ने हो । भोलि देशै नरहने स्थिति आएपछि, जातीय दंगा भएपछि या एउटा प्रदेशले अर्को प्रदेशलाई नाकाबन्दी गरेर हाहाकार बनाएपछि मात्र ध्यान पुर्‍याउने होइन ।

महत्त्वपूर्ण कुरा संशोधन गर्न लागेको संविधान नेपाल र नेपाली जनताको हितमा छ कि छैन भन्ने हो । संविधान संशोधनले पछि (अहिले होइन) देशलाई दूरगामी असर पार्छ, देश हितविपरीतको गतिविधि हुन्छ,

नेपाल र नेपालीलाई नेपालीले नै लात मार्छ भने दुई चार दिन संसद अवरुद्ध भएर केही नोक्सान हुँदैन । संविधान संशोधन भएन भनेर निर्वाचन रोकिँदैन । निर्वाचन कुनै ऐन कानुनले रोकने होइन, निर्वाचन गर्न नदिने धम्की त संयुक्त लोकतान्त्रिक मधेसी मोर्चामा आवद्ध दलका नेताहरूले मात्र दिएका हुन् । निर्वाचन गर्न हालको कुनै ऐन कानुनले रोकेको छैन ।

संसद अवरोध कुनै दलको रहरले गरेको होइन । संसद अवरुद्ध भएर सबै काम-कारबाही ठप्प पनि भएको छैन । विवादास्पद प्रस्ताव ल्याएपछि, प्रस्ताव पारित गर्न खोजिएपछि त्यसको विरोध गर्‍यो भनेर भैसीको जत्रो आँखाले हेर्ने होइन । संसद अवरोध उचित र अनुचितभन्दा पनि त्यो जरुरी छ कि छैन भन्ने कुरा आम जनताले बुझ्नुपर्छ । संविधान संशोधन नभए पनि निर्वाचन गर्न सकिन्छ । आन्दोलनरत दलहरू निर्वाचनको पक्षमै छन्, निर्वाचन गर्नेपर्नेमा जोड दिइरहेका छन् ।

हरेक सचेत र

देशभक्त नागरिकले नेपालको भविष्य हेर्नुपर्छ । दुई तीन हप्ता संसद अवरोध ठूलो कुरा होइन । संसद अवरोध देश र जनताको चिन्ता लिएरै भइरहेको हो । संयुक्त लोकतान्त्रिक मधेसी मोर्चाको संविधान संशोधन कुन वर्गको हितमा छ । यसले नेपाल र नेपालीलाई हित गर्छ या विदेशीलाई । संविधान संशोधनमा भारतको थिचोमिचो या भारतको दबाब किन ? नेपाल र नेपालीलाई भन्दा नेपालका लागि भारतीय राजदूत रञ्जित रेको मधेसी मोर्चालाई मात्र किन पृष्ठपोषण 'उनी मोर्चाका दूत हुन कि नेपाल र नेपालीका' ।

जनसेवा नमूना विद्यालयको रुपमा स्थापित

पाँगा । जनसेवा मावि कक्षा ११ का नव आगन्तुक र जनाधार सामुदायिक क्याम्पसमा बिबिएस प्रथम वर्षमा भर्ना भएका नव आगन्तुक विद्यार्थीहरूको स्वागत र कक्षा १२ उत्तीर्ण विद्यार्थीलाई बधाई कार्यक्रम पुस १६ गते शनिबार विद्यालय प्राङ्गणमा सम्पन्न भयो ।

कार्यक्रमको उद्घाटन जिल्ला शिक्षा कार्यालयका प्रमुख जयाप्रसाद आचार्यले पानसमा दीप प्रज्वलन गरी गर्नुभएको थियो । त्यसक्रममा वहाँले जनसेवा मावि नमूना विद्यालयको रुपमा स्थापित भैसकेको बताउनु हुँदै विद्यालयकी प्रिन्सिपलको नेतृत्वको सिको गर्न आग्रह गर्नुभयो ।

विद्यालयमा पूर्व शिक्षकमा कार्यरत रहेका प्रमुख अतिथिले संचालक समिति, शिक्षक, विद्यार्थीको समन्वयले सफलताको शिखरमा पुगेको खुशी व्यक्त गर्दै आफ्नो तर्फबाट हरेक सहयोग मिल्ने बताउनुभयो । कार्यक्रममा पूर्व राज्यमन्त्री दिलीप महर्जनले विद्यालयको शैक्षिक र भौतिक प्रगतिको प्रशंसा गर्नुहुँदै थप सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्नुभयो ।

ई. पद्मलाल महर्जनले विद्यार्थीले शैक्षिक सफलताको उपाएबारे बताउनुभयो ।

विद्यालयका प्राचार्य नन्दकुमारी महर्जनले विद्यालय र कलेजको प्रगति विवरण पेश गर्दै आजको स्थितिमा पुर्‍याउन सहयोग गर्नुभएका सबैलाई आभार व्यक्त

गर्नुभयो ।

कक्षा १२ प्राविधिक विषयमा अध्ययनरत विद्यार्थी कैलाश भट्टराईको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा विद्यार्थीहरू सुष्टि महर्जन, सिम्रण श्रेष्ठ, मनिता दाहाल र समिक्षा मोक्तानले पनि विद्यालयको शैक्षिक स्थितिबारे बोल्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा पलाः फ्रेण्डसको तर्फबाट प्रायोजित +२ उत्कृष्ट पुरस्कार बिक्रम महर्जनले, स्व.बाबु रत्नराजदेवी स्मृति प्रतिभा पुरस्कार र स्व. चन्द्रमाया स्मृति प्रतिभा पुरस्कार महेश रत्न तुलाधर र उषा तुलाधरले समिक्षा मोक्तानलाई पुरस्कृत गरेको थियो । व्यवस्थापन तर्फ सुरिस रत्न तुलाधरले स्व. हरिलाल कान्छी स्मृति पुरस्कार रविना तामाङ्गले प्राप्त गर्नुभयो ।

बिबिएसतर्फ तेस्रो वर्षका मिलिसा महर्जन, दोस्रो वर्षमा शोभा रोक्का, प्रथम वर्षका धर्म

कन्यालाई पुनम अक्षय कोष पुरस्कार ई. पद्मलाल महर्जन र कमला महर्जनले जनही २१०० नगद पुरस्कार प्रदान गर्नुभएको थियो ।

प्राविधिकतर्फ ओजेटी गर्ने विद्यार्थीहरूलाई ई. दुर्कमान महर्जनले प्रशंसापत्र वितरण गर्नुभएको थियो ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष माधवलाल महर्जनले विद्यालयको शैक्षिक प्रगति अभि गुणस्तरीय बनाउन र भौतिक निर्माण विकासमा सहयोग गर्नुहुनेलाई धन्यवाद दिँदै भविष्यमा थप विभिन्न निकायमार्फत् विकास गर्ने पहल जारी रहने बताउनु भयो ।

कार्यक्रममा ननिता महर्जनलाई पनि विद्यालय व्यवस्थापक समितिका अध्यक्ष प्राचार्य नन्दकुमारी महर्जनले अभिनन्दन गर्नु भएको थियो ।

स्तालिन र माओबाट शिक्षा लिई असल कार्यकर्ता बन्नपदर्छ

काठमाडौं । विश्व सर्वहारा वर्गका गुरु का. स्तालिन र का. माओ त्सेतुङ्गबाट शिक्षा लिई असल कार्यकर्ता बनी देशको सेवा गर्नुपर्ने आवश्यक छ सो भनाई नेमकिपा काठमाडौं जिल्ला समितिको आयोजनामा भएको का. स्तालिनको १३८ औं र का. माओत्सेतुङ्गको १२३ औं जन्म दिवसको अवसरमा आयोजित प्रशिक्षण कार्यक्रममा नेमकिपाका केन्द्रीय सदस्य एवं प्रशिक्षण विभागका संयोजक सरोजराज गोसाईंले व्यक्त गर्नुभएको हो ।

काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं. ५ स्थित विशालनगरमा भएको कार्यक्रममा वहाँले का. स्तालिनको नेतृत्वमा रुसमा समाजवादको रक्षा गरेको र दोस्रो विश्व युद्धमा स्तालिनले नाजिवादी हिटलरको विरुद्ध सहासिक संघर्ष गरेको इतिहास प्रस्ट पार्नुभयो ।

स्तालिनको नेतृत्वमा सोभियत संघमा २०/३० वर्षमा नै अमेिकासँग प्रतिस्पर्धा गर्न

सफल बनायो भने सोभियत संघका नागरिकहरूलाई शिक्षा, स्वास्थ्य निःशुल्क व्यवस्था गरिदियो ।

स्तालिनले मार्क्सवादको सिद्धान्तलाई व्यवहारमा प्रयोग गरी सोभियत संघमा समाजवादी क्रान्ति सफल बनाएको हो । त्यसैगरी चीनको क्रान्तिका नायक माओत्सेतुङ्ग हुनुहुन्थ्यो । माओको नेतृत्वमा चीनमा नौलो जनवादी क्रान्ति सफल भएपछि समाजवादी व्यवस्था लागू गरेको हो ।

का. माओत्सेतुङ्गले क्रान्तिको समयमा दिएका उक्ति र उपदेशहरू अहिले पनि सान्दर्भिक रहेको वहाँले बताउनु भयो ।

बाली नबिगार, जनतासंग सितैमा सियो र धागो समेत नलिउ, नम्र व्यवहार गर महिलामाथि दुर्व्यवहार नगर लगायतका बारे प्रस्ट पार्दै पार्टीभित्रको अन्तरविरोधलाई द्वन्द्ववादको दृष्टिले हेर्नुपर्ने, कुचो नपुगेको ठाउँमा कसिगर्न रहने भने जस्तै राम्रो कार्यकर्ता समाजमा नपुगेमा समाजका बिकृति बढान

सक्दैन भन्नुभयो । पूँजीपति आफैले आफ्नो सत्रु खनेको हुन्छ । पियानो जस्तै ताल मिलाएर काम गर्नु जस्ता शिक्षा माओत्सेतुङ्गबाट लिनुपर्ने बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा नेमकिपाका केन्द्रीय वैकल्पिक सदस्य एवं काठमाडौं जिल्ला सचिव का. राजवीर डंगोलले संविधान संशोधन विधेयक विरुद्धको आन्दोलनमा सबै सक्रिय हुन आग्रह गर्नुभयो भने कार्यकर्ताहरूले पार्टी प्रकाशनलाई नियमित अध्ययन गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

नेमकिपाका केन्द्रीय सदस्य एवं काठमाडौं जिल्ला अध्यक्ष का. नारायण महर्जनले सभापतित्व आशन ग्रहण गर्दै स्तालिन र माओको शिक्षालाई व्यवहारमा प्रयोग गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा जिल्ला समितिका कोषाध्यक्ष श्यामकुमार महर्जन र सदस्य कृष्णहरि महर्जनले पनि बोल्नुभएको थियो ।

हिलटाउन नृत्य तथा गायन प्रतियोगिता सम्पन्न

कीर्तिपुर । हिलटाउन माध्यमिक विद्यालयको अतिरिक्त क्रियाकलाप अन्तर्गत हरेक वर्ष संचालित नृत्य तथा गायन प्रतियोगिता पुस १५ गते शुक्रबार विद्यालयको प्राङ्गणमा सम्पन्न भयो ।

विद्यार्थीहरूको प्रतिभालाई प्रवर्द्धन गर्न आयोजित प्रतियोगितामा नृत्यतर्फ कक्षा १० की लसता शाक्य उत्कृष्ट भएकी छन् भने कक्षा ८ की न्यूगी, सुस्मिता, समित र मन्दिरा दोस्रो र ५ कक्षाकी नुपर महर्जन तृतीय भएका छन् ।

त्यसैगरी गीततर्फ कक्षा १० का इशान खनाल प्रथम, कक्षा ५ की एलिशा खड्का द्वितीय र अभिज्ञ महर्जन तृतीय भएका थिए ।

नृत्य र गायनमा विजयी

विद्यार्थीहरूलाई विद्यालयका प्रिन्सिपल राजन तण्डुकारले नगद सहित प्रमाणपत्र प्रदान गर्नुभएको थियो ।

त्यही कार्यक्रममा हालै थाइल्याण्डमा सम्पन्न वर्ल्ड बडी बिल्डिङ र

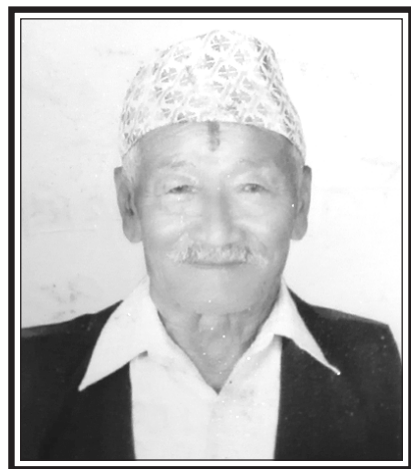
फिजिकल स्पोर्ट्स क्याम्पियनशीप २०१६ मा नेपालको तर्फबाट सहभागी कीर्तिपुरकी सुपुत्री तेस्रो स्थान हासिल गरेकी ननिता महर्जन बच्चाचार्यलाई पनि नगद पुरस्कार सहित सम्मान गरेको थियो ।

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्मः
वि.सं. १९८७

स्वर्गारोहणः
वि.सं. २०७३/०९/१०

स्व. पूर्णभाई प्रजापति

नेपाल मजदुर किसान पार्टी काठमाडौं महानगर वडा नं. ५ वडा समितिका सदस्य श्री पूर्ण प्रजापतिको पुजनीय पिता **पूर्णभाई प्रजापतिको** पौष १० गते ८६ वर्षको उमेरमा असामयिक निधन भएको आज १३ औं दिनको पुन्यतिथिमा हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै शोक सन्तप्त परिवारजनमा हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टी

काठमाडौं जिल्ला समिति तथा

कामनपा - ५ वडा इकाई समिति

साहित्य स्तम्भ

- नरमान महर्जन
रें

वाचाय्की

सहीतया वय् धुकल धुँखा भाजु पिन्सं
साक्षी च्वना वय् धुकल सेउँखा भाजु पिन्सं
आतक लानी देश व जनताया माया दशा
सकलें दना छप्प जुया वाचाय्की
यनिन यनिन: भिगु दे

दयें दशं छकुछकु यायाँ कया च्वंगु वा चाहेमा
अयनं सकस्याँ न्यजक न्यना च्वन
स्वजक स्वया च्वन लाटाँ केरा स्वय थें
यनिन यनिन भिगु दे

क्वयँ ह्वला खिचा ल्वाकु थें
पाटीया नेता तयत ल्वातु ल्वाका
जला खला दुश्मन पिन्सं
शुभलाभ बिया भिगु नका
यनिन यनिन भिगु दे

हिसि मद्रुह सा: मे थें
नैतिकता व सिद्धान्त मद्रुह
नेता व कार्यकर्ता पिन्सं याना
यनिन यनिन भिगु दे

स्वनिग: दुने कर्फ्यु याना
नेता तयत सकसित मिल्युयाना
संविधान संशोधन यानाब्यू धका ख्याचो बिया वन
यनिन यनिन भिगु दे

नेपाल र नेपालीहरूले भारतीय दादागिरी अझै कति सहने ?

भारत अनेक तरिकाले नेपालमा आफ्नो कुटिल चाल चल्दै आएको छ । नेपाली राजनीतिज्ञहरूले भारतीय चाल नबुझ्नु र बुझेर पनि आफ्नो फाइदाको लागि भारतलाई साथ दिनु नै वर्तमान अस्थिर नेपालको एकमात्र कारण हो ।

केही समय अगाडि भारतले आफ्नो लगानी नभएको नेपाली आयोजनाहरूबाट बिजुली नकिन्ने घोषणा गर्‍यो । यसबाट नै प्रस्ट हुन्छ भारतको नेपालप्रतिको नियत । यो नेपाली नदीनालाहरू हडपेर आफ्नो लगानीमा मात्र आयोजना बनाउने र नेपालको सम्पूर्ण नदीनालाहरू आफ्नो नियन्त्रणमा पार्ने रणनीति हो । लगानी उसको अनि प्रयोग पनि उसले नै गर्ने हो भने जाबो अलिकति लेबी वा ट्याक्सका लागि हामी हाम्रो नदीनाला किन भारतलाई सुम्पिने ? कमिसन खोरहरू खबरदार ! बरु हामी आफै उत्पादन गरेर रेल, यातायात, उद्योग सबै बिजुलीबाटै चलाऔं,

खाना पनि इंडक्सन चुलो प्रयोग गरेर बिजुलीबाटै पकाऔं । त्यसो गर्दा तेल र ग्यास किन्ने अरबौं पैसा जोगिन्छ र रोजगारी पनि सृजना हुन्छ । अनिमात्र नेपाल धनी हुनसक्छ । विगतमा चीनले बनाइदिएको हिमाल सिमेन्टलगायत डेढ दर्जन ठूला उद्योगहरू बन्द हुनुमा भारतीय हात रहेछ भन्ने कुरा उसको यस्तै नियत र क्रियाकलापबाट प्रस्ट हुन्छ । आफ्नो लगानी नभएको नेपाली बिजुली नकिन्ने धूर्त छिमेकीको सामान हामी किन किन्ने ? अब नेपाललाई चाहिने सम्पूर्ण सामान नेपालमै उत्पादन गर्ने बेला आइसक्यो । भारत आफ्नो सक्दो बेच्ने अनि नेपालको सकेसम्म केही पनि नकिन्ने पोलिसीमा छ । स्मरण रहोस्, भारतले नेपाललाई दया मायाले कुनै सामान दिएको होइन, यो त खरबौंको व्यापार गरेर अरबौं कमाउने मेलो हो ।

प्रसङ्ग हो नेपालमा रहेको भारू सटहीको, यदि भारतले नेपालमा रहेको भारू

सडक बिस्तार.....

छाडेको थियो ।

कीर्तिपुरमा बन्दको प्रभाव

उपत्यकाको कीर्तिपुरमा पनि बन्द प्रभाव भयो । स्थानीय सडक पीडितले लोकतान्त्रिक चोकमा बसेर धर्ना कसेपछि यातायातले वैकल्पिक बाटो प्रयोग गर्न दिएको थियो । उपत्यकामा गिरफ्तार गरेभैं कीर्तिपुरमा पनि बन्दको आह्वान गर्दै ब्यानर छातीमा भिरेका पत्रकार नजरराम महर्जनलाई पनि पक्राउ गरेको थियो ।

वहाँलाई केही क्षण महानगरीय प्रहरी वृत्त कीर्तिपुरमा राखी पछि महेन्द्र पुलिस क्लव पुर्‍याइएको थियो ।

पत्रकारहरु ६ जना पक्राउ गरेकोमा नेवा: देवु राष्ट्रिय पत्रकार समितिले समाचार संकलनमा पुगेका पत्रकारलाई पक्राउ गरेकोमा भत्सर्ना गरेको थियो ।

हिरासतमा लिएका सबैलाई त्यही दिन साँझ ५ बजे रिहा गरिएको थियो ।

कीर्तिपुरमा पनि बजार, यातायात र विद्यालय बन्द थियो ।

टोखामा.....

संशोधन प्रस्ताव देशघाती रहेको प्रष्ट पाउँ देशको सार्वभौमिकता रक्षाको लागि सबै जनता सडकमा उत्रन अनुरोध गर्नुभयो । त्यसैगरी नेकपा एमालेका प्रदेश ३ का संयोजक नारायण सिलवालले संशोधन प्रस्ताव कुनै पनि हालतमा संसदमा पेस गर्न नदिने एमालेको नीति यथावत रहेको भन्नुभयो । देशको सार्वभौमिकता रक्षाको लागि सम्पूर्ण जनता सडकवाट र सांसदहरूले संसदमा आन्दोलन चर्काउनु पर्ने वताउनुभयो । कोणसभा अधि टोखा नगरमा जुलुससहित परिक्रमा गरेको थियो ।

कीर्तिपुरमा कोण सभा

पुस २२ गते विरोध प्रदर्शनमा सहभागीताको लागि आह्वान गर्दै नेकपा एमालेले कीर्तिपुर पाँगा दोबाटोमा बिहीबार कोण सभा गरेको छ ।

साटून आलटाल गर्छ वा साटून चाहँदैन भने यो ठूलो अन्याय हो, अनि नेपाल र नेपालीहरूप्रति दादागिरी पनि हो । किनकि नेपालमा रहेको भारू भारतमा काम गर्ने नेपालीहरूले पाएको तलब हो, मेहनतको कमाइ हो, व्यापार व्यवसाय गरेर कमाएको धन हो । अनि इन्डियन आर्मीमा जीवन माया मारेर कमाएको पेन्सन हो । नेपाली व्यापारीसँग भएको भारू भारतमा सामान बेचेर आएको पैसा हो । नेपाल घुम्न आएका भारतीय पर्यटकले होटलमा बसेबापत, खाना खाएबापत र किनमेल गरे बापत दिएको भारू पैसा हो । त्यसैले सितैमा दिएको कागजको खोस्टा होइन । यो हाम्रो बिशुद्ध परिश्रमको कमाइ हो । त्यसकारण नेपालमा रहेको भारतीय रुपैयाँ साटून मिल्दैन भनेर पनि भन्न मिल्छ र ? भारू साटून नमिल्ने कुनै पनि कारण जायज हुन सक्दैन ।

देशघाती संविधान संशोधन विधेयक अविलम्ब फिर्ता गराउन नेमकिपाको अपिल !

दिदीबहिनी र दाजुभाइहरू,

नेका-माओवादी केन्द्र सरकारले भारतीय शासक वर्गको दबाबमा मंसिर १४ गते राती संसदमा संविधान संशोधन विधेयक दर्ता गरेको हो । यो संशोधन विधेयक फिर्ता गराउन नेपाली जनता मंसिर १५ गतेदेखि सडक र संसदमा आन्दोलनरत छन् । सरकारले विधेयक फिर्ता नलिएसम्म सडक र संसदको आन्दोलन रोकिने छैन । देशघाती विधेयक फिर्ता गराउन नेपाल मजदुर किसान पार्टीलगायत संसदमा भएका नौ वटा राजनीतिक दलहरूले यही पुस २२ गते काठमाडौँमा विशाल जन प्रदर्शन र आमसभाको आयोजना गर्दैछन् । उक्त जनप्रदर्शन र आमसभामा सहभागी हुन नेपाल मजदुर किसान पार्टी सम्पूर्ण देशभक्त नेपाली जनतामा हार्दिक अपील गर्दछ ।

संविधान संशोधन विधेयक किन देशघाती ?

सरकारले दर्ता गरेको संविधान संशोधन विधेयकमा हिन्दी भाषालाई सरकारी कामकाजको भाषा बनाउने, नेपाली नागरिकसँग विवाह भएका विदेशी महिलालाई तत्काल अङ्गीकृत नेपाली नागरिकता दिने र उनीहरूलाई राष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री, सभामुख, प्रधानन्याधीश, प्रधान सेनापतिलगायतका संवैधानिक पदाधिकारीमा लाने, भूगोललाई बेवास्ता गरी राष्ट्रियसभामा पनि जनसङ्ख्याको आधारमा निर्वाचन गर्ने, ५ नं प्रदेशलाई मात्र उल्लेख गर्ने प्रावधान छ ।

संविधान संशोधन विधेयकको उल्लेखित प्रावधान पाकिस्तानबाट बङ्गलादेश टुक्रा

गरेजस्तै नेपालको तराई-मधेस अलग गर्ने र अन्ततः नेपाललाई सिक्किमजस्तै भारतमा गाभ्ने भारतीय विस्तारवादको षडयन्त्र हो । देशको सार्वभौमिकता र स्वाधीनतामा प्रतिकूल हुनेगरी संविधान संशोधन गर्न नपाउने संविधानको धारा २७४ को प्रावधानविपरीत विधेयक ल्याइएको हो । यसकारण नेका-माओवादी केन्द्र सरकारले ल्याएको संविधान संशोधन विधेयक देशघाती छ । आन्तरिक मामिलामा भारतीय हस्तक्षेपको विरोध गरौं !

देशघाती विधेयक पारित गराउन काठमाडौँस्थित भारतीय राजदूत रञ्जित रेले संविधानप्रति असन्तुष्ट नेताहरूलाई दिवाभोज र बिहानको नास्ता खुवाउने निहुँमा नेपालको आन्तरिक मामिलामा हस्तक्षेप गर्दैछन् । राजदूत रेको मंसिर १८ गतेको दिवाभोज र पुस १५ गते बिहानको नास्ता खान पुगेका ती पार्टीका नेताहरू संशोधन विधेयकलाई पारित गर्नुपर्ने बताउँदैछन् । विधेयकको विपक्षमा दृढतासाथ उत्रेका कतिपय पार्टीका सांसदहरूलाई भारतीय दूतावासका कर्मचारीले फोन गरी दबाब दिँदैछन् । संविधानसभाले संविधान घोषणा गर्ने दुई दिन अगाडि भारतीय शासक वर्गले विदेश सचिव एस जयशङ्करलाई नेपाल पठाई संविधान घोषणा स्थगित गर्न दबाब दिएको थियो भने नेपालको पारवहन अधिकार हनन् गरी नाकाबन्दीसमेत गरेको थियो । भारतीय एकाधिकार पूँजीले नेपालको प्रगति, शान्ति र तीन तहको चुनाव नचाहेको तथ्य एक पछि अर्को घटनाबाट पुष्टि हुँदैछ । यसकारण पालैपालो

सरकारमा पुर्‍याएर नेपालका राजनैतिक दलहरूलाई लडाउँदै भिडाउँदै छन् । यतिबेला नेपाली जनता नै सचेत भएर देशघाती विधेयकको विरोधमा सडकमा उत्रनु आवश्यक छ ।

विधेयक फिर्ता नभएसम्म आन्दोलन चालू रहने

देशघाती विधेयक फिर्ता नभएसम्म जनताको आन्दोलन चालू रहनेछ । पुस २२ गते नेपाल मजदुर किसान पार्टीको जुलुस काठमाडौँ शहीद गेटबाट बिहान ११ बजे सुरु भई दिउँसो १ बजे प्रदर्शनीमार्ग भृकुटी मण्डपको नौ राजनीतिक दलको आमसभामा पुग्नेछ । उक्त जुलुस र सभामा सहभागी भई देशघाती विधेयक फिर्ता गराउन र देशको सार्वभौमिकता रक्षामा सहभागी हुन सम्पूर्ण नेपाली जनतासँग हार्दिक अपील गर्दछौं ।

नाराहरू

- देशघाती विधेयक फिर्ता गर - संसद बैठक चालू गर !
- भारतीय विस्तारवाद मूर्दावाद - भारतीय हस्तक्षेप बन्द गर !
- खुला सीमा नियमित गर - अतिक्रमित भूमि फिर्ता गर !
- भारतीय दलाल मूर्दावाद - नेपाली जनताको एकता जिन्दावाद !
- नेपाल मजदुर किसान पार्टी जिन्दावाद !
- स्थानीय निकायको चुनाव गर - निरङ्कुशताको अन्त्य गर !

२०७३ पुस १८

नेपाल मजदुर किसान पार्टी

शुभसेवाको आठौँ साधारण सभा सम्पन्न

शुभसेवा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को आठौँ वार्षिक साधारण सभा दक्षिणकाली नपाको दक्षिणकाली भिलेज इन रिसोर्टमा सम्पन्न भयो । सभाको उद्घाटन संस्थाका ज्येष्ठ शेयरसदस्य इन्द्रमान महर्जनले पानसमा दीप प्रज्ज्वलन गरी गर्नुभयो । त्यसक्रममा वहाँले संस्थाको नाम अनुसार शुभ काम गर्न सफल भएको बताउनुभयो । संस्थाको उपाध्यक्ष डा. मथुरा डंगोलले बैंक र सहकारी फरक बित्तीय संस्था भएकोले बैंक सरह कर उठाउन नहुने भनाई राख्नुभयो ।

संस्थाका अध्यक्ष ई. बालकृष्ण श्रेष्ठले वार्षिक प्रगति विवरण पेश गर्नुभएको थियो । संस्थाका कोषाध्यक्ष प्रकाशराम महर्जनले वार्षिक आर्थिक प्रतिवेदन पेश गर्नुभयो भने लेखा समितिको प्रतिवेदन लेखा सह-संयोजक हरिशरण महर्जनले

पेश गर्नुभयो ।

संस्थाका अध्यक्ष ई. बालकृष्ण श्रेष्ठको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा शेयर सदस्यहरु रमेशमान महर्जन, रामकृष्ण दुवाल संस्थाका सदस्य राजेन्द्र श्रेष्ठ, कार्यकारी प्रमुख अरुण डंगोललगायतले संस्थाबारे बोल्नुभएको थियो ।

संस्थाले आगामी वर्ष

शेयर पूँजी ३ करोड बनाउने लक्ष्य लिएको यस संस्थाको आ.व. २०७१/०७२ मा कुल शेयर पूँजी रु.१,१७,६१,०००/- रहेकोमा २०७३ पौषसम्ममा रु.२,०५,४९,७००/- पुगेको छ भने निक्षेप संकलन रु. १६,३४,५२,१४८/५७ छ भने कर्जा लगानीमा रु. ११,५४,८१,१७६/- रहेको जानकारी अध्यक्षको प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ ।

किपू बचतको अठारौँ साधारण सभा सम्पन्न

किपू बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को १८ औँ वार्षिक साधारण सभा १६ गते शनिबार भक्तपुरस्थित शुभकामना पार्टी प्यालेस सूर्यविनायकमा सम्पन्न भयो ।

सभाको उद्घाटन संस्थाको ज्येष्ठ शेयरसदस्य कृष्ण महर्जनले पानसमा दीप प्रज्ज्वलन गरी गर्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा लुमन्ती साकोसका अध्यक्ष संघरत्न मानन्धर, श्रीपञ्चमी साकोसका हिराकाजी मानन्धर, नारी सेवा

साकोसका सहना पसःखलः, संस्थाका व्यवस्थापक सिद्धिकुमार मानन्धरले शुभकामना मन्तव्य दिनुभएको थियो ।

कार्यक्रममा संस्थाका अध्यक्ष रामबहादुर महर्जनले वार्षिक प्रतिवेदन, कोषाध्यक्ष संघराम महर्जनले आर्थिक प्रतिवेदन, लेखा समितिको प्रतिवेदन बुद्धरत्न महर्जनले पेश गर्नुभएको थियो ।

संस्थाका अध्यक्ष रामबहादुर महर्जनको सभापतित्वमा भएको सो सभाको बन्द सत्रबाट पुनः रामबहादुर

महर्जनलाई नै अध्यक्षमा सर्वसम्मतिबाट निर्वाचित गरियो । नयाँ निर्वाचित हुनेहरुमा उपाध्यक्ष पूर्ण महर्जन, सचिव राज्यलक्ष्मी महर्जन, कोषाध्यक्ष संघराम महर्जन, सदस्यहरुमा सुविन्द्र महर्जन, उर्मिला महर्जन र रमेश मानन्धर रहेका छन् ।

त्यसैगरी लेखा समितिमा बुद्धरत्न महर्जनको संयोजकत्वमा पुर्सत महर्जन र विनोद कुमार महर्जन रहेको लेखा समिति सर्वसम्मतिबाट चयन गरेको छ ।

हेनद्वारा विद्यालय स्वास्थ्य सम्बन्धी काठमाडौँ घोषणापत्र जारी

नेपाल स्वास्थ्य शिक्षा संघ (Health Education Association of Nepal) हेनको नवौँ राष्ट्रिय सम्मेलन तथा अन्तर्राष्ट्रिय सेमिनार काठमाडौँमा पौष १६ गते सम्पन्न भयो ।

दुई दिन भएको कार्यक्रमबाट ५ बुँदे विद्यालय स्वास्थ्य सम्बन्धी काठमाडौँ घोषणापत्र जारी गरेका छन् । नेपालको सम्पूर्ण विद्यालयहरुमा विद्यालय स्वास्थ्य कार्यक्रम अविलम्ब लागू गर्नुपर्ने, कक्षा १ देखि १२ सम्म विद्यालयका तहको पाठ्यक्रममा स्वास्थ्य तथा शारीरिक शिक्षा अनिवार्य विषयको रूपमा समावेश गर्नुपर्ने, प्रत्येक विद्यालयमा आवश्यक शिक्षक पुग्ने गरी सम्बन्धित विषयको दक्ष शिक्षकले मात्र अध्यापन गराउन शिक्षक दरबन्दी व्यवस्था गर्न नीतिगत पैरवी कार्यक्रम गर्ने र नेपालको स्वास्थ्य नीति २०७१ अनुसार देशभरीका विद्यालयमा स्वास्थ्य कार्यक्रम लागू गर्न स्वास्थ्य मन्त्रालयले प्रत्येक विद्यालयमा एक स्वास्थ्यकर्मीको तुरुन्त व्यवस्था गर्नको लागि पैरवी गर्ने घोषणापत्रमा उल्लेख गरेका छन् ।

सो कार्यक्रमको पौष १५ गते त्रिविकी शिक्षाध्यक्ष प्रा.डा. सुधा त्रिपाठीले पानसमा दीप प्रज्ज्वलन गरी उद्घाटन गरेको थियो । त्यसक्रममा वहाँले स्वास्थ्य शिक्षा जीवनपयोगी भएकोले अध्यापनको लागि सरकारको ध्यानाकर्षण हुनुपर्ने

बताउँदै संस्थाको प्रगतिको कामना गर्नुभयो ।

कार्यक्रममा संस्थाका पूर्व अध्यक्ष प्रा.डा. पृथुचरण वैद्यले संस्था स्थापनाको इतिहास र भावी दिनहरुमा गर्नुपर्ने कार्यहरुबाट प्रष्ट पार्नुभयो । विशिष्ट अतिथि शिक्षाशास्त्र संकायका डीन प्रा.डा. कृष्ण प्रसाद गौतमले स्वास्थ्य शिक्षा व्यवहारपयोगी हुनुपर्ने बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा संस्थाका सदस्य नन्दमान स्थापितले संस्थाको उद्देश्य र महत्त्वबारे, संस्थाका सूचना तथा संचार केन्द्रका कुञ्ज जोशीले स्वास्थ्य शिक्षा सरकारको दृष्टिबारे, जोनमोर विश्वविद्यालय बेलायत डीन प्रा.डा. पद्म सिम्खडाले स्वास्थ्य शिक्षा अध्ययन नेपालमा सजिलो बेलायतमा गाऱ्हो भएको बताउँदै शिक्षक पाउन पनि गाऱ्हो भएको बताउनुभयो ।

पहिलो दिनमा संस्थाका अध्यक्ष प्रा.डा. श्यामकृष्ण महर्जनको सभापतित्वमा भएको थियो भने उपाध्यक्ष डा. दीप बहादुर अधिकारीले स्वागत मन्तव्य राख्नुभएको थियो ।

कार्यक्रमको दोस्रो दिनमा किशोर किशोरीहरुको स्वास्थ्य प्रवर्द्धनको बेलायत विश्वविद्यालयका प्रा.डा. एडविन भान टेइजिलिन पद्म सिम्खडाद्वारा कार्यपत्र प्रस्तुत गरिएको थियो । संस्थाका अध्यक्ष प्रा.डा. श्यामकृष्ण महर्जनले प्रगति प्रतिवेदन र कोषाध्यक्ष कल्पना ज्ञवालीले संस्थाको आर्थिक प्रतिवेदन पेश गर्नुभएको थियो ।

सम्मेलनबाट प्रा.डा. शिवशरण महर्जनको अध्यक्षतामा १३ सदस्यीय नयाँ केन्द्रीय कार्यसमिति चयन गरिएको थियो जसमा उपाध्यक्षमा प्रा.डा. चित्रबहादुर बुढाथोकी, महासचिवमा कृष्ण प्रसाद ढकाल, सचिवमा सुभाष प्रसाद, कोषाध्यक्ष माधवी गौतम र सदस्यहरुमा कल्पना ज्ञवाली, कृष्ण प्रसाद पौडेल दीप बाबु श्रेष्ठ, जनकबहादुर रावल, भट्ट महेश दत्त तारा दत्त, सुशिल शर्मा, यदुराम उप्रेती र निवर्तमान अध्यक्ष प्रा.डा. श्यामकृष्ण महर्जन पदेन सदस्य रहनु भएको छ ।

छालाका यस्ता समस्या जुन थाइराइडले गर्दा हुन्छ

छालासँग थाइराइड ग्रन्थीबाट बन्ने रसायनको सम्बन्ध नङ्ग र मासु सरह हुन्छ । तर, बढ्दो थाइराइड समस्याले छालालाई निकै पिरोल्न थालेको छ । कतिपय बिरामीमा त छालामा देखिएका लक्षणबाट नै थाइराइडको गडबडी भन्ने बुझ्न सकिन्छ ।

थाइराइडका लक्षण

- छाला सुख्खा, खस्रो, चमकहीन, नरम मुलायम र बच्चाको जस्तो हुनु, अनुहार फुल्नु ।
- कपाल धेरै झर्ने, कमजोर हुने, टुक्रिने र नङ्ग कमजोर भइ टुक्रिने ।
- छालाका रोग देखा पर्नु-दुवी, एलर्जी, कल्लेरोग, कालोपना, तालुपना आदि ।

थाइराइड र छालाको सम्बन्ध

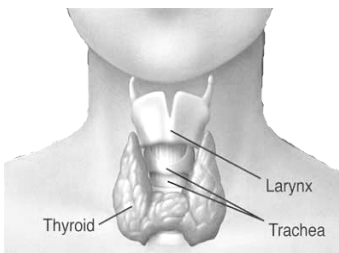
थाइराइड ग्रन्थीबाट बन्ने टि थ्री र टि फोर रसायनले छालाका विभिन्न क्रियाकलापको सञ्चालन तथा मापन गर्दछन् । यी रसायनको रिसेप्टर छाला, कपाल र नडमा हुन्छ ।

थाइराइडको रसायनले आफ्ना रिसेप्टरसँग मिलेर छालाको सन्तुलन बनाइराख्छ । छालाको बाह्य पत्रको विकास र भित्रि पत्रको निर्माणमा यिनको प्रमुख भूमिका हुन्छ । छाला, कपाल र नङ्गले फेर्ने काँचुलीको गति पनि यिनै रसायनले निर्धारण गर्छन् ।

जब थाइराइडको गडबडीले यी सन्तुलन बिग्रिन जान्छन् विभिन्न लक्षण देखापर्छन् । ती लक्षण थाइराइड गडबडीको किसिममा भर पर्छ । रसायन कमी वा बढी हुँदा लक्षणहरु फरक हुन्छन् ।

हाइपो थाइराइड

थाइराइडको रसायन कमी हुँदा यसको समस्या प्रायः महिलामा देखिने गर्छ । हाइपो थाइराइड समस्याबाट हुने छालाको परिवर्तन छिट्टै देखिँदैन । छालाको

परिवर्तन बिरामीले याद गर्न कहिलेकाहीँ वर्षौ लाग्न सक्छ ।

शारीरिक थकान, मोटोपना, आलस्य, जाडो लाग्नु, महिनावारी गडबड हुनु जस्ता समस्याबाट सुरु हुने यो रोगलाई धेरै बिरामीले उमेर अनुसारको लक्षण भनेर चुप लाग्छन् ।

छालामा धेरै पत्र बन्ने, नङ्गको तह राम्ररी बन्न नसक्ने, पसिना कम आउने जस्ता समस्या देखा पर्छन् । छाला सुख्खा, खस्रो, बाक्लो, चमकहीन, चिलाउने र कल्ला बस्ने किसिमको हुन्छ । छालामा आउने यी परिवर्तन प्रायःजसो खुट्टाबाट सुरु हुन्छ । बिस्तारै हातगोडा सुनिने, अनुहार फुल्ने हुन्छ । कहिलेकाहीँ त जिब्रो र भित्रि अंग पनि सुनिन सक्छ ।

यसैगरी, हत्केला र पाइतला फुस्रो, कल्लेदार र बाक्लो हुन्छ । कपाल पनि खस्रो, कमजोर, टुक्रिने, नबढ्ने र खुड्लिने गर्छ । शरीरमा नीलडाम देखिन सक्छ । शरीरको बोसोको गडबडीले गर्दा हुन सक्छ । नङ्ग बाक्लो तर कमजोर हुन्छ । कुनै बिरामीमा भने कलेजोको क्यारोटिन भिटामिन 'ए' मा परिवर्तन हुन नसकेर शरीर पूरै पहेँलो देखिन सक्छ ।

हाइपर थाइराइड

हाइपर थाइराइड हुँदा रसायनहरु अधिक मात्रामा बन्छ र छाला पनि छिटोछिटो फेरिन्छ । यसमा रक्त सञ्चारको गति बढ्ने, पसिना र तेलको ग्रन्थीले धेरै काम गर्ने तथा छाला, कपाल र नङ्गले छिटो काँचुली फर्ने हुन्छ ।

डा. स्मृति श्रेष्ठ

हाइपर थाइराइड हुँदा छाला नरम, मुलायम, तातो, ओसिलो र बच्चाकोझैँ हुँदै जान्छ । अनुहार र हत्केला रातो हुने, हत्केलामा धेरै पसिना आउने, हातखुट्टा काँप्ने, जिउ चिलाउने, आदि लक्षण देखिन्छ । कपाल छिटोछिटो बढ्छ र उस्तै झर्छ । कपाल बढ्ने र झर्ने क्रमको सन्तुलन नमिल्दा कपाल खुड्निएर जान्छ । नङ्ग कमजोर तर चम्किलो हुन्छ ।

खुट्टा सुनिन सक्छ भने एसिटिएच नामक रसायनको धेरै खपतले अनुहार र हातखुट्टा कालो हुन सक्छ । थोरै बिरामीमा हात खुट्टाको औला र जोर्नी सुनिने र नयाँ हड्डी बन्ने प्रक्रिया देखिन्छ, जसलाई थाइराइड एक्रोप्याकी भनिन्छ ।

हाइपो र हाइपरसँग सम्बन्धित छालाका रोग

दुबी, एलर्जी, कमिलाले टोकेको जस्ता डाबर, डन्डिफोर, अनुहारमा राँ पलाउने, कपाल खुड्लिने, अनुहार र ओठ वरपर कालो दाग आउने आदि ।

छाला, कपाल र नङ्गमा आउने परिवर्तनलाई हामी सामान्य ठान्छौं र उपचारको बारेमा सोच्दैनौं । यस्तै सामान्य लाग्ने समस्या थाइराइडका कारण पनि हुन सक्ने भएकाले छालामा परिवर्तन आउँदा चिकित्सकको सल्लाह लिइहाल्नु बुद्धिमानि हुनेछ । (छाला रोग विशेषज्ञ डा. श्रेष्ठ धुलिखेल अस्पतालमा कार्यरत छिन्)

-स्वास्थ्य खबरपत्रिका

नेवारले नेवारको खुट्टा ताग्ने प्रवृत्ति त्याग्नुपर्ने

हामी नेवारहरुमा एक नेवारले अर्को नेवारको खुट्टा तान्ने प्रवृत्ति छ भने गैरनेवारलाई माथि पुर्‍याउन कंघ थाप्ने भन्‍याङ्ग बन्ने गरेको नेवारहरु माथि उठ्न नसकेको हो । उक्त भनाई त्रिवि सिनासका प्राध्यापक डा. पञ्च नारायण महर्जनले शुक्रकार कीर्तिपुरमा ज्यापु महागुथि कीर्तिपुरले आयोजना गरेको संघीय प्रदेश र नेवार विषयक अन्तरक्रियामा व्यक्त गर्नुभएको हो ।

वहाँले ने पालमा पर्यटकहरुको आकर्षण नेवारहरुले निर्माण गरेका सम्पदा, संस्कृति हेर्न आउने गर्दथ्यो । सम्पदा र संस्कृतिमा प्रसिद्ध कमाएका नेवारहरुको अहिले आफ्नो जातीय पहिचान गुमाउँदैछन् । आफैले आफ्नो खुट्टा तान्ने प्रवृत्ति र राज्यको कुनै निकायमा पहुँच नपुगेको कारण नै यस्तो भएको हो भन्नु हुँदै अब संघीय प्रदेशमा भन् समस्या हुने प्रस्ट पार्नुभयो ।

देशको जनसंख्याको आधारमा २ प्रतिशत नेवार छन् भने प्रदेश नं. ३ मा १६ प्रतिशत मात्र नेवार रहेकोले राज्यको प्रमुख पदमा पुग्न नसकिने अवस्था बोध गराउनुभयो । तर स्थानीय निकायमा

यो पार्टी ऊ पार्टी नभनिकन एक भयो भने हामी नेवारको पक्षमा आउन सक्दछ ।

वहाँले भाषाको सम्बन्धमा (भाषा म्वासा जाति म्वाई) भाषा रहे जाति रहन्छ भन्ने भनाई नमिल्ने भन्दै जाति रहे भाषा रहन्छ भन्नुपर्ने आवश्यकता रहेको भनाई राख्नुभयो । जनताले विभिन्न भाषाको ज्ञान सिक्न सकेभामात्र मानिसको बौद्धिक विकास हुनेमा जोड दिनुभयो ।

वहाँले हामीले काम गर्न अल्छी गर्यौं, खेती जग्गा गैर नेवारलाई बेचेर सम्पन्न बन्ने

सोचले नेवारहरु विस्थापित हुने दिसामा गएको बताउनुभयो । अब पनि हामीले सोचेनौं भने एक एक पाइला गदै हामी अल्पमत पर्दै विस्थापित हुनेछौं । वहाँको प्रस्तुतिपछि अन्तरक्रियामा प्रा.डा. शिवशरण महर्जनले नेवार विस्थापित हुनुमा दोष कस्को, भनाई राख्नुभयो । जनताले विभिन्न भाषाको ज्ञान सिक्न सकेभामात्र मानिसको बौद्धिक विकास हुनेमा जोड दिनुभयो ।